

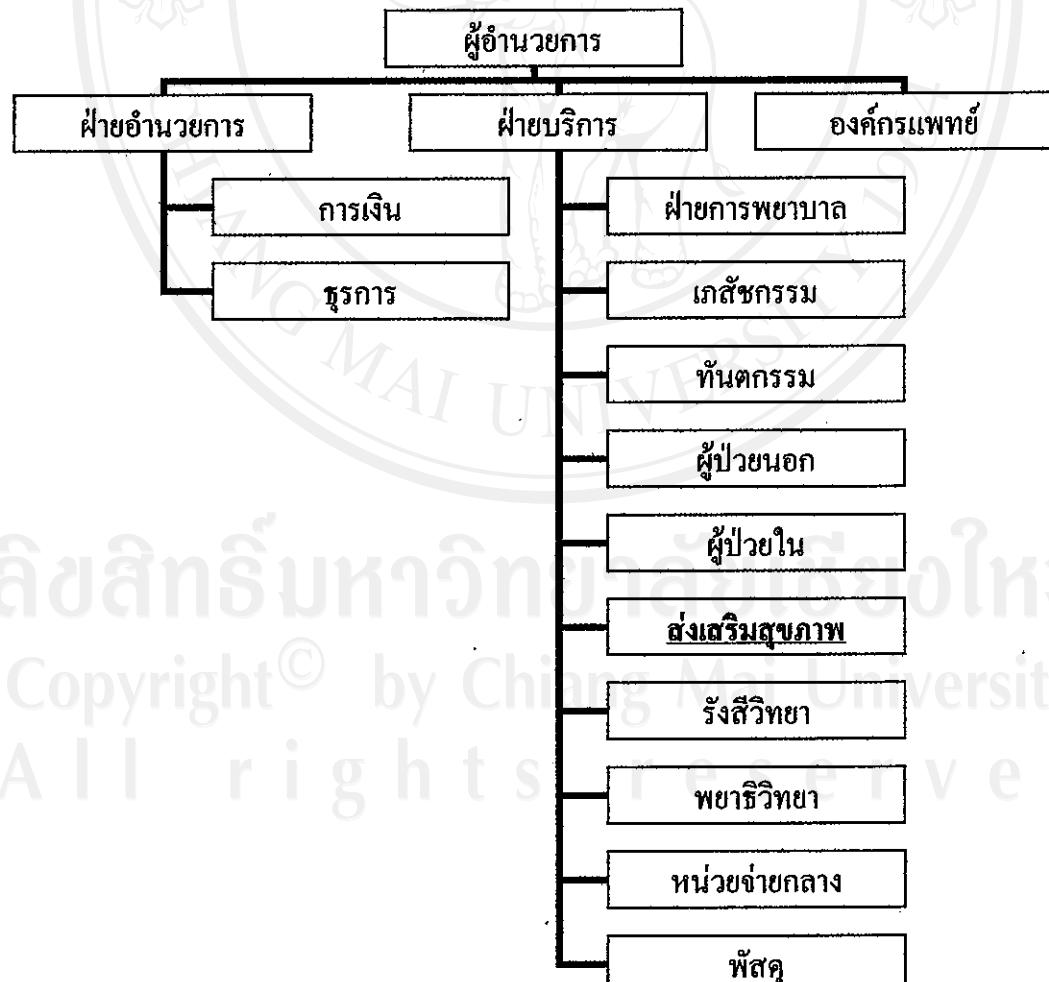
บทที่ 2

องค์กรและการจัดการ

ในบทนี้จะกล่าวถึงโครงสร้างองค์กรของโรงพยาบาลราษฎร์ สายการบังคับบัญชา การดำเนินงาน รวมถึงระบบการทำงานและการจัดการฐานข้อมูลขององหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ อธิบายได้ ดังนี้

2.1 องค์กรและแผนงานของโรงพยาบาลราษฎร์

โรงพยาบาลราษฎร์มีอยู่ในสังกัด โรงพยาบาลต่างๆ สำนักงานตำรวจนครบาล แขวงเขตฯ ที่มีโครงสร้างองค์กร และสายการบังคับบัญชา ดังนี้

รูป 2.1 แสดงโครงสร้างองค์กร และสายการบังคับบัญชาของโรงพยาบาลราษฎร์

2.1.1 ผู้อำนวยการ มีหน้าที่มอนิเตอร์นโยบายและรับทราบรายงานผลการดำเนินงานค่างๆ ของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่

2.1.2 องค์กรแพทย์ มีหน้าที่

- 1) จัดแพทย์ออกตรวจตามแผนฯ ทั่วไป
- 2) ประเมินสุขภาพของข้าราชการตัวร่วม และวางแผนแนวทางการดูแลสุขภาพ การตรวจรักษาเพื่อให้ข้าราชการตัวร่วมมีสุขภาพดี

3) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการรายงานมาวิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดโรคค่างๆ การตรวจรักษารวมถึงวางแผนการส่งเสริมและป้องกันโรคที่อาจเกิดขึ้น โดยที่สามารถป้องกันได้โดยบูรณาการการทำงานแบบองค์รวม ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตัวร่วม

2.1.3 ฝ่ายการพยาบาล มีหน้าที่

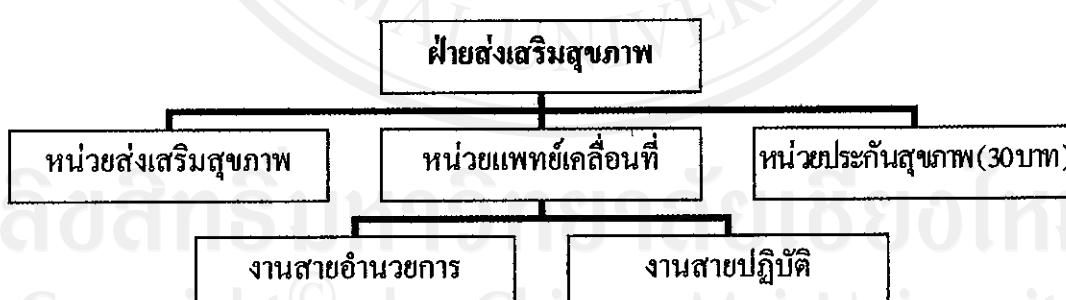
- 1) บริหารจัดการด้านบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของฝ่ายการพยาบาลให้ร่วมปฏิบัติงานตามแผนฯ
- 2) วางแผนนโยบายและแนวทางการบริการด้านการให้การพยาบาลตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

2.1.4 ฝ่ายเภสัชกรรม มีหน้าที่

จัดเตรียมยา และเวชภัณฑ์ ให้เพียงพอ และพร้อมใช้

(ในปีพ.ศ. 2550 โรงพยาบาลมีนโยบายห้ามการแยก-จ่ายยา เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการสร้างเสริมและป้องกันโรค ไม่ใช่การรักษาโรค จึงใช้เวชภัณฑ์ในการตรวจทางห้องปฏิบัติการเป็นส่วนใหญ่)

2.1.5 ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

รูป 2.2 แสดงสายการบังคับบัญชาของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ มีหน้าที่ดังนี้

- 1) จัดบุคลากรเพื่อร่วมปฏิบัติงานตามแผนฯ
- 2) คัดกรองโรค

3) วางแผนทางในการส่งเสริมฯและป้องกันโรคและข้ออบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของโรงพยาบาล สำหรับการให้คำปรึกษาและคำแนะนำโรคในการปฏิบัติวิธีถูกต้องและเหมาะสมกับโรค และเป็นแนวทางเดียวกัน

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ มีหน้าที่

1) วางแผนนโยบายและแผนการตรวจสุขภาพประจำปีของข้าราชการตำรวจให้ครอบคลุม ทุกสถานีในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนตลอดทั้งปี

2) จัดทำปฏิทินและตารางการออกตรวจสุขภาพประจำปีให้ครอบคลุมทุกสถานี (64 สถานี) และให้ครบทั้ง 3 รอบ กล่าวคือ ในแต่ละสถานีจะได้รับการบริการจากหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1 เจ้าเลือด และเอ็กซเรย์ (ตรวจทางห้องปฏิบัติการ) และห้องรองโรค

ครั้งที่ 2 แข็งผลการตรวจเป็นรายบุคคล และตรวจสุขภาพโดยทีมแพทย์และพยาบาล

ครั้งที่ 3 ให้คำปรึกษาในแนวทางส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในรายที่มีผล การตรวจพิเศษจากเกณฑ์ปกติ

3) จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่

- บัญชีรายชื่อผู้เข้ารับการตรวจแต่ละสถานี
- ตรวจสอบสิทธิต่างๆ
- หนังสือโควต้อนแข็งรายละเอียดและแผนการตรวจให้แต่ละสถานีทราบ
- ลงข้อมูลประวัติสุขภาพและข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ
- ออกรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการรายบุคคลและรายสถานี
- รายงานสรุปผลการตรวจแต่ละสถานีในภาพรวม
- รายงานสรุปสถิติผลการดำเนินงานของโรงพยาบาล จากการตรวจสุขภาพประจำปี ในภาพรวมตลอดปี

- วิเคราะห์ข้อมูลทุกประเภทที่มีให้ออกมาเป็นรายงานต่างๆ ให้แพทย์ และผู้บริหารทราบ

4) ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ และหน่วยงานต่างๆ ภายนอกหน่วยเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปตามแผนที่วางไว้

การตรวจสุขภาพประจำปี เมื่อบริการเชิงรุก แบบครบวงจร ณ ที่ตั้งหน่วยรับตรวจ แต่ละสถานี ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน จำนวน 65 สถานี ยอดกำลังพลรวม (ข้าราชการ ตำรวจที่จะต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี) 7,419 นาย ซึ่งในการ ออกตรวจแต่ละครั้ง จะใช้บุคลากรฝ่ายต่างๆ ทั้งหมด 7-8 นาย เนื่องจากมีกำลังพลน้อยกว่าคือ มีกำลังพล (เจ้าหน้าที่

โรงพยาบาลราษฎร์คณี)รวม 69 นาย เมื่อมีการกิจกรรมนอกหน่วยงานเป็นต้องใช้บุคลากรทุกฝ่ายของ
ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีบุคลากรของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพเป็นตัวหลัก

2.1.6 ฝ่ายรังสีวิทยา มีหน้าที่

- 1) ดูแล ตรวจสอบอีกชั้นเรียบเคลื่อนที่ให้พร้อมใช้ตลอดเวลา
- 2) ทำการอีกชั้นเรียบปอดตามบัญชีรายชื่อที่หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ จัดส่งให้ในวันที่ตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- 3) ล้างฟิล์ม ตรวจสอบฟิล์มเตีย หากพบฟิล์มเตียจะแจ้งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ดำเนินการเรียกข้าราชการตำรวจมาตรวจชำ
- 4) จัดส่งฟิล์มให้แพทย์อ่าน พร้อมทั้งลงผลการตรวจ และสรุปผลการตรวจของแต่ละสถานีให้หน่วยแพทย์เคลื่อนที่

2.1.7 ฝ่ายพยาธิวิทยา มีหน้าที่

- 1) เตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ให้เพียงพอ และพร้อมใช้
- 2) เมื่อพบว่ามีสิ่งส่งตรวจใช้ไม่ได้ หรือพบว่ามีผลการตรวจที่ผิดปกติมากๆ จะแจ้งให้หน่วยแพทย์ทราบเพื่อแจ้งให้มาตรวจชำ
- 3) ส่งผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการให้หน่วยแพทย์ดำเนินการต่อไป

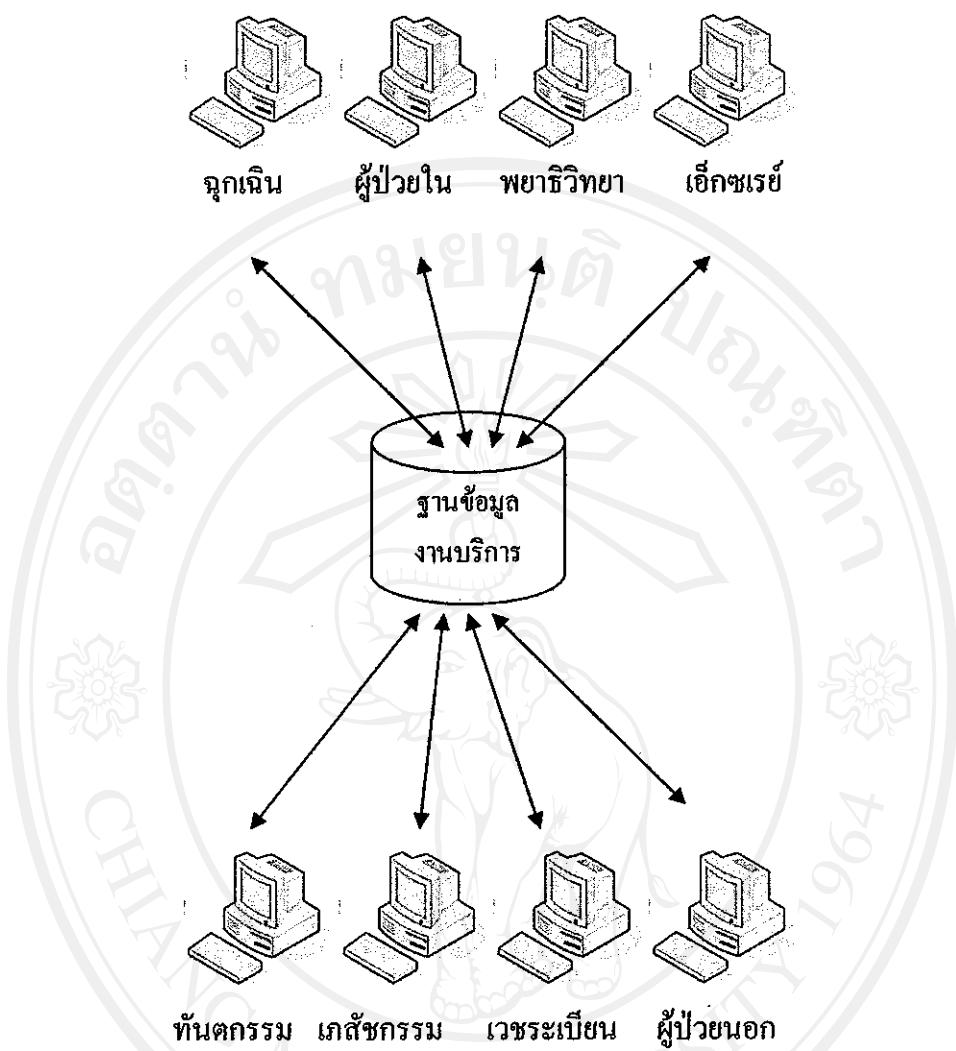
2.1.8 ฝ่ายพัสดุ มีหน้าที่ จัดหาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์การแพทย์ให้เพียงพอและพร้อมใช้

2.2 การจัดการฐานข้อมูลของโรงพยาบาลราษฎร์คณี

โรงพยาบาลราษฎร์คณี ไม่มีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ในสายงานด้านนี้ บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในสายการแพทย์ จึงจำเป็นต้องจ้างหน่วยงานภายนอกมาดำเนินการพัฒนาระบบ (Outsourcing)

โรงพยาบาลราษฎร์คณี มีฐานข้อมูลที่ใช้งานประจำ 2 ฐานข้อมูล คือ ฐานข้อมูลงานบริการ (Front Office) และฐานข้อมูลสนับสนุน (Back Office) ซึ่งแยกจากกัน โดยสื้นเชิง

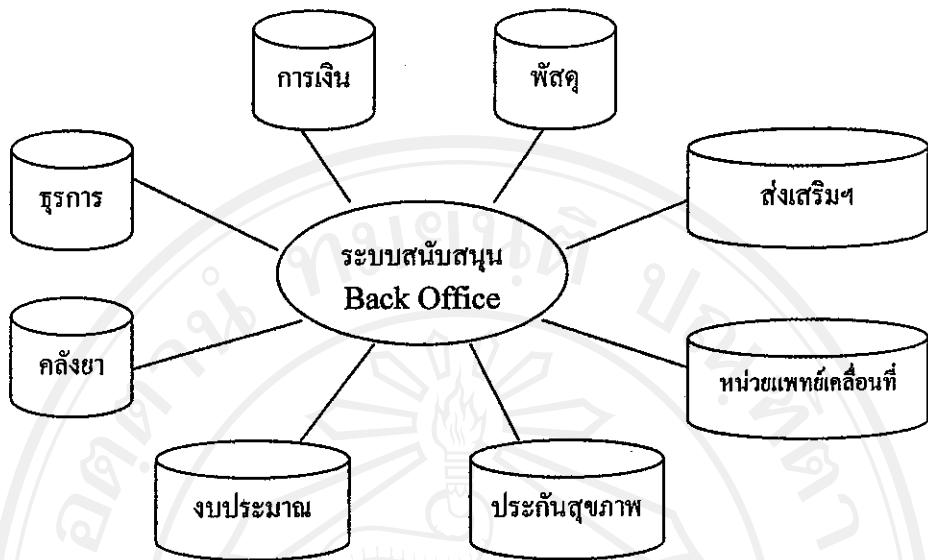
ฝ่ายที่มีการใช้ฐานข้อมูลงานบริการ ได้แก่ ฝ่ายคุณเงิน ฝ่ายผู้ป่วยใน ฝ่ายห้องปฏิบัติการ ฝ่ายอีกชั้นเรียบ ฝ่ายทันตกรรม ฝ่ายเภสัชกรรม ฝ่ายเวชระเบียน และฝ่ายผู้ป่วยนอก โดยมีบริษัท ค้าค้าซอฟท์ เป็นผู้ดูแลฐานข้อมูล แสดงคังรูป 2.3

รูป 2.3 แสดงแผนกต่างๆ ที่ใช้ฐานข้อมูลบริการของโรงพยาบาลรามคำแหง

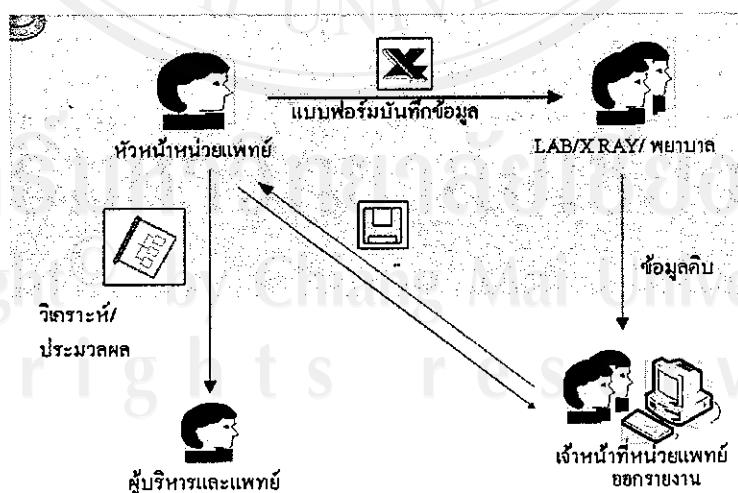
ฐานข้อมูลสนับสนุนของโรงพยาบาลรามคำแหง แต่ละฝ่ายพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในหน่วยงานของตนเอง ไม่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันแต่อย่างใด ประกอบด้วย 8 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ หน่วยประกันสุขภาพ ฝ่ายงบประมาณ และฝ่ายคลังยา แสดงดังรูป 2.4

All rights reserved

รูป 2.4 แสดงฝ่ายต่างๆ ที่ใช้ฐานข้อมูลสนับสนุนของโรงพยาบาลภาครัฐนี้

ในส่วนของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ การกิจกรรมสุขภาพประจำปีนี้ การจัดเก็บข้อมูลจะแยกเก็บในลักษณะแฟ้มข้อมูล(Data File) ทำให้เกิดปัญหาในการเรียกใช้และการตรวจสอบข้อมูล เนื่องจากมีข้อมูลเป็นจำนวนมาก ไม่มีระบบการจัดเก็บ จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้ ในแต่ละขั้นตอนของการทำงานต้องมีการกรอกข้อมูลเดิมซ้ำกันหลายครั้ง ทำให้การเรียกคุ้นข้อมูล การวิเคราะห์และประมวลผล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล รวมถึงการจัดทำรายงานต่างๆ เป็นไปด้วยความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน และต้องใช้เวลามาก

รูป 2.5 แสดงระบบการตรวจสุขภาพประจำปีเดิม

จากรูป 2.5 อธิบายระบบการตรวจสุขภาพประจำปีได้ดังนี้ เริ่มจากหัวหน้าหน่วยแพทย์ เคลื่อนที่ จัดทำบัญชีรายชื่อและแบบฟอร์มสำหรับลงข้อมูลผลการตรวจสุขภาพทั่วไป และแบบฟอร์มสำหรับลงข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ส่งให้เจ้าหน้าที่ชุดตรวจเลือด หลังจาก เจ้าลีดเดริร์เจ้าหน้าที่พยาบาลจะได้ข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ผลจากการซักประวัติและตรวจร่างกาย การคัดกรอง โรคต่างๆ ความดันโลหิต น้ำหนัก ส่วนสูง รอบเอว ข้อมูลสุขภาพและผลการตรวจ น้ำตาลในเลือด ขณะที่อีกด้านได้จัดส่งแบบฟอร์มสำหรับลงข้อมูลทางห้องปฏิบัติการให้ฝ่ายพยาธิ วิทยาเพื่อทำการตรวจและแปลผล เมื่อฝ่ายพยาธิวิทยาลงข้อมูลคืนลงในแบบฟอร์มด้วยมือแล้ว จัดส่งให้เจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ทำการกรอกข้อมูลและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ และออกใบรายงานผลการตรวจสุขภาพรายบุคคลแล้วจึงส่งไฟล์ที่บันทึกข้อมูลเรียบร้อยแล้วให้ หัวหน้าหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ทำการวิเคราะห์/ประมวลผล และสรุปผลการตรวจสุขภาพประจำปีใน ภาพรวมให้ผู้บุริหารและแพทย์ทราบ หลังจากนั้นจึงส่งรายงานสรุปผลการตรวจรายสถานีให้ หน่วยรับตรวจและโรงพยาบาลตำราซึ่งเป็นต้นสังกัดทราบ

จากระบบดังกล่าว พนบฯมีการจัดเก็บข้อมูลไว้หลายที่ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ใดๆ บางครั้งก็ไม่ได้มีการโอนข้อมูลให้กัน ทำให้ข้อมูลไม่สัมพันธ์กันและไม่ได้รับการปรับปรุง ข้อมูล ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดว่า ควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานหน่วยแพทย์ เคลื่อนที่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสุขภาพประจำปีของข้าราชการตำรา ให้เหมาะสม โดยพัฒนาให้สามารถจัดเก็บข้อมูลอยู่ให้ในฐานข้อมูลเดียวกัน เพื่อให้เกิดความสะดวกและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งพัฒนาโปรแกรมบนระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกความสะดวกแก่ผู้ใช้งานในระบบทุกฝ่ายในการดูแลข้อมูล โดยไม่ต้องผ่านเจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน และข้าราชการตำราที่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีสามารถ เรียกดูข้อมูลผลการตรวจสุขภาพของตนเองและข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้